

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1XEObd/8/2022
Identifikačné číslo spisu:	4207200461
Dátum vydania rozhodnutia:	26.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4207200461.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnému D. R., trvale bytom L., o vymoženie 485,96 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 10Er/32/2007, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 8CoE/92/2014-62 z 30. apríla 2014, takto

rozhodol:

- I. Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- II. Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.
- III. Povinnému nárok na náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Komárno (ďalej aj „súd prvej inštancie“) druhou výrokovou vetou uznesenia č. k. 10Er/32/2007-36 zo 7. augusta 2012 exekúciu vedenú na základe rozhodcovského rozsudku, ktorý bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia, vyhlásil za neprípustnú a konanie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodnutia súdu (ďalej len „Exekučný poriadok“) zastavil. Uvedené rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade formuláciu rozhodcovskej doložky nie je možné považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo doložku, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že spotrebiteľovi znemožňuje zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu, pričom túto rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal, keď mohol zmluvu len ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam. Nakoľko nedošlo k platnému uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy alebo doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným

titulom, keďže vzhľadom na skutočnosť, že ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť, nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia. Bez spôsobilého exekučného titulu nie je exekúcia prípustná, čo je dôvod na jej vyhlásenie za neprípustnú a zároveň jej zastavenie.

2 Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 8CoE/92/2014-62 z 30. apríla 2014 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a s jeho názorom, že jednou z neprijateľných podmienok je aj samotná rozhodcovská doložka, pričom značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa bola spôsobená najmä tým, že spotrebiteľovi bolo odňaté právo brániť sa a podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodal, že aj keď v čase uzavretia zmluvy medzi neprijateľnými podmienkami v Občianskom zákonníku nebolo zahrnuté ustanovenie týkajúce sa rozhodcovskej doložky, bolo potrebné uzatvoriť rozhodcovskú doložku tak, aby bola v súlade s ustanovením § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka, teda aby neobsahovala ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

3 Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že: 1. súdy oboch inštancií rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ OSP), 2. ten, kto vystupoval ako účastník konania, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ OSP), 3. súdy opätovne konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ OSP), 4. nepodal sa návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 241 ods. 2 písm. a/ OSP spojení s § 237 písm. e/ OSP), 5. oprávnenej sa odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP) tým, že súdy neumožnili oprávnenej viesť kontradiktórne konanie, v ktorom by mohla uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ale aj právnym otázkam, 6. konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP), 7. napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP). Oprávnená (ďalej aj „dovolaťka“) žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Oprávnená súčasne podala návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia s odôvodnením, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

4 Zo spisu vyplýva, že dovolanie oprávnenej bolo súdu doručené elektronickými prostriedkami dňa 3. septembra 2014. Následne dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálna a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP). S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákon č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové ustanovenia § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto

zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie konania o dovolaní oprávnenej, (§ 470 ods. 4 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka exekučného konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP) predtým, než pristúpil k preskúmaniu dovolaním napadnutého uznesenia zisťoval, či sú splnené podmienky pre to, aby dovolaním napadnuté uznesenie bolo podrobené dovolaciemu prieskumu.

6 Nevyhnutnou procesnou podmienkou v dovolacom konaní je povinné právne zastúpenie dovolateľa, ako to vyplýva z ustanovenia § 241 ods. 1 OSP v znení účinnom ku dňu podania dovolania oprávnenej. Rovnako aj nový procesný kódex - Civilný sporový poriadok v ust. § 429 ods. 1 vyžaduje, aby dovolateľ bol v priebehu dovolacieho konania zastúpený advokátom, s výnimkou prípadov predpokladaných ust. § 429 ods. 2 CSP, pričom dovolanie a iné podania musia byť advokátom aj spísané. Ide o osobitné podmienky dovolacieho konania, ktorých nesplnenie má za následok odmietnutie dovolania.

7 V posudzovanom prípade oprávnená ako dovolateľka nie je v dovolacom konaní zastúpená advokátom. Z obsahu spisu vyplýva, že v čase podania dovolania bola zastúpená splnomocneným zástupcom - advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. V priebehu konania spoločnosť Fridrich Paľko s.r.o. dovolaciemu súdu oznámila, že dňa 6. februára 2018 došlo k výpovedi všetkých plnomocenstiev viažucích sa k zmluvám o poskytovaní právnych služieb uzavretých medzi advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko s.r.o. a dovolateľkou ako jej klientkou, čím bolo ukončené zastupovanie dovolateľky danou advokátskou kanceláriou vo všetkých konaniach. Právnym účinkom výpovede dovolateľkou udelenej plnej moci je, že v predmetnom dovolacom konaní už nebola splnená procesná podmienka spočívajúca v povinnom zastúpení dovolateľa advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), ktorej splnenie je súd povinný skúmať nielen na začiatku, ale v priebehu celého konania. Následne súd prvej inštancie dňa 30. novembra 2018 uznesením dovolateľku vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia preukázala splnenie podmienky povinného právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 429 CSP. Súdu mala v určenej lehote predložiť plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní, prípadne mala preukázať, že sa na ňu vzťahuje výnimka v zmysle ustanovenia § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, t. j. že jej zamestnanec alebo člen, ktorý by za ňu konal, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Súd prvej inštancie dovolateľku zároveň poučil o následku nesplnenia zákonom vyžadovanej povinnosti, ktorým je odmietnutie dovolania.

8 Dovolateľka napriek uvedenej výzve súdu prvej inštancie uznesením, ktoré jej bolo účinne doručené dňa 30. novembra 2018, v stanovenej 10 dňovej lehote, ani do času rozhodnutia o jej dovolaní, nepredložila plnú moc udelenú advokátovi na jej zastupovanie v dovolacom konaní a ani nepreukázala, že by jej zamestnanec alebo člen, ktorý je oprávnený za ňu konať, mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, hoci o následkoch nepredloženia žiadaných listín bola riadne poučená.

9 Vzhľadom na to, že dovolateľka ani na výzvu dovolacieho súdu zastúpenie advokátom v dovolacom konaní, resp. existenciu výnimky podľa ust. § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, nepreukázala, nie je splnená osobitná procesná podmienka dovolacieho konania v zmysle ust. § 241 ods. 1 OSP v znení účinnom v čase podania dovolania, ako ani ust. § 429 CSP. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávnenej odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. e/ CSP pre nedostatok právneho zastúpenia dovolateľa.

10 K návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP dovolací súd uvádza, že v prejednávanej veci dovolací súd skúmal splnenie procesných podmienok dovolacieho konania, ktoré posudzoval v zmysle príslušných ustanovení vnútroštátneho procesného práva. Dovolanie oprávnenej odmietol podľa ust. § 447 písm. e/ CSP z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky povinného zastúpenia advokátom (§ 241 ods. 1 OSP v znení účinnom ku dňu podania dovolania a § 429 CSP). Pre také rozhodnutie nebolo potrebné aplikovať a interpretovať právo Európskej únie, ani sa zaoberať judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. S poukazom na uvedené dovolací súd návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania ako nedôvodný zamietol.

11 Keďže dovolací súd zamietol návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania a odmietol dovolanie oprávnenej z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky povinného zastúpenia advokátom, je neopodstatnený tiež návrh oprávnenej na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia podľa ust. 243 OSP v znení účinnom v čase podania dovolania a ani ust. § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/616/2015).

12 Povinnému ako úspešnému účastníkovi dovolacieho konania vznikol voči oprávnenej nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu povinnej v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

13 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.